

Indhold

Børnenes dødsengel

Ikke avle børn til brat død 2

Middelmådig middellevetid 5

Da dødeligheden var høj

Det farligste år 10

Grevindens og vaskekonens børn 14

Døden i København 16

Kysset af englen 18

Unge enker og enkemænd 26

De farlige byer 30

Penge beskyttede ikke 32

Kolera og andre pestilenser 33

En rask og flittig befolkning 35

Lægerne var magtesløse 39

Var sygehusene farlige? 42

Renlighed og god moral 43

Den synlige død 44

Da dødeligheden faldt

- Mod mindre smitsomme tider 48
- Den næsten usynlige smitte 50
- De små overlevede 51
- Få virksomme behandlinger 56
- Færre smittende søskende 57
- Flere dårlige liv? 59
- De allermindste klarede sig pludselig bedre 60
- Smitte dræbte færre 62
- De unges dræber 65
- Gammelmandssygdomme 68

Stagnerende middellevetid

- Danmark sakkede bagud 70
- Hvorfor gik fremgangen i stå? 72
- De gamle blev ikke meget ældre 74
- Sygehusenes vokseværk 76
- Hjælper et KRAM? 80
- Thi den, som har, til ham skal der gives 80
- Fortiden er skrevet ind i kroppen 81
- ”Livsstilssygdomme” 86
- Covid-19 – en livsstilssygdom 89
- Polio og AIDS 90

Kampen om æren

- Hvis fortjeneste? 94
- Den nationale ære 98
- Fortidsbillede og nutidsbillede 99

Videre læsning 100

De spæde børn, som døde, inspirerede kunstnere som Bertel Thorvaldsen (1770-1844). Relieffet forestiller Natten, som flyver med sine børn, Søvn og Døden. Uglen, som flyver mod tilskueren, er nattens fugl. Relieffet, som er fra 1815, findes i utallige kopier og er et af Thorvaldsens mest elskede værker. Thorvaldsens egen søn Carlo Alberto døde i 1811, kun fem år gammel.

|| Jacob Faurvig/
Thorvaldsens Museum